

สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

นางสาวจรัสศรี พรหมมาศ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2534

ISBN 974-587-870-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017819
117260796

STATES AND PROBLEMS OF PROMOTIVE HEALTH ACTIVITY MANAGEMENT IN
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF
GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS

Miss Jaratsri Prommas

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Physical Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

ISBN 974-578-870-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวจรัสศรี พรหมมาศ

ภาควิชา

พลศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวาที หอมสนิท

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

[Signature]
.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

[Signature]
.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์พัชรา กาญจนารัตน์)

[Signature]
.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เทพวาที หอมสนิท)

[Signature]
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ลาวัณย์ สุกกรี)

[Signature]
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์รัชณี ขวัญบุญจัน)

จรัสศรี พรหมมาศ : สภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร (STATES AND PROBLEMS OF PROMOTIVE HEALTH ACTIVITY MANAGEMENT IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS)

อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.เทพวดี หอมสนิท, 142 หน้า. ISBN 974-587-870-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพและเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 222 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 210 ฉบับ จาก 74 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 94.6 แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่โดยวิธีของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพที่มีโรงเรียนจัดมากที่สุดเป็นรายด้าน ดังนี้
ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมภาวะโภชนาการคือ จัดให้มีคณะกรรมการอาหารกลางวันในโรงเรียน
ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาคือ จัดสัปดาห์แข่งขันกีฬาภายในโรงเรียน
ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมการนันทนาการเพื่อสุขภาพคือ จัดค่ายพักแรม ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพจิตคือ จัดกิจกรรมทางศาสนา ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมสวัสดิภาพคือ จัดระบบจราจรภายในโรงเรียนและให้ปฏิบัติตาม ด้านกิจกรรมที่ส่งเสริมวิชาสุขภาพคือ จัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ด้านการป้องกันโรคติดต่อที่สำคัญในสถานการณ์ปัจจุบัน
2. ปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยส่วนรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ไม่มีงบประมาณเพียงพอที่จะซื้อเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น เป็นปัญหาในระดับมาก
3. การเปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ระหว่างการรับร้งของหัวหน้าหมวดพลานามัย ครูสุขภาพ และครูอนามัย โรงเรียน โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

JARATSRI PROMMAS : STATES AND PROBLEMS OF PROMOTIVE HEALTH
ACTIVITY MANAGEMENT IN SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION
OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS.
THESIS ADVISOR : ASST. PROF. TEPWANEE S. HOMSANIT. H.S.D., 142 PP.

The purposes of the research were to study the states and problems of promotive health activity management and compare the problems of promotive health activity management in secondary schools under the Jurisdiction of the Department of General Education, Bangkok Metropolis. The 222 questionnaires were distributed to the samples of 74 schools and 210, accounted for 94.6 percent, were returned. The data were analyzed in terms of percentages, means, standard deviations. One-way analysis of Variance and the Sheffe test were applied to determine the significant differences among means.

It was found that :

1. The promotive health activities mostly managed in schools were: managing the school lunch committee in the aspect of promotive activity in nutrition; managing the week of intramural sport competition in the aspect of promotive activity in exercising; managing camping in the aspect of promotive activity in recreation for health; managing religious activities in the aspect of promotive activity in mental health; managing internal traffic system and enforcement in the aspect of promotive activity in safety; and managing exhibition in currently communicable disease control in the aspect of promotive activity in health education.
2. The samples perceived that most problems on the management of school health activities were at the low level except the shortage of budget for purchasing the essential equipments was at the high level.
3. There were no significant differences at .05 level among the perceptions of the head of physical education department, health teachers, and school nurses.

ภาควิชา พลศึกษา
สาขาวิชา สุขศึกษา
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต *Asst*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *ทพว.กวี ๒๕๓๓*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เทพวาทิ หอมสนิท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ตรวจสอบพร้อมอย่างดีมาตลอด ศาสตราจารย์ ดร. สุชาติ โสมประยูร รองศาสตราจารย์ พัทธรา กาญจนารัตน์ รองศาสตราจารย์ รัชณี ขวัญบุญจันทร์ ที่ได้ให้คำแนะนำและให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์เบื้องต้นในสำเร็จสมบูรณ์ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านอาจารย์และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความกรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย อาจารย์เพ็ญจันทร์ เทพบุรณะ ที่ได้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษา อาจารย์อำไพ สวัสดิ์พงษ์ คุณมาลี คุณชาญศักดิ์ เทพมาลี คุณศักดิ์ดา เผือกงาม คุณนิติกุล ชัยรัตน์ และครอบครัว ที่ให้ความอนุเคราะห์เกี่ยวกับการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการพิมพ์ข้อมูล คุณสุนันท์ รัตนาพันธ์ ที่ได้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเขียนโปรแกรมในการวิเคราะห์ข้อมูล อาจารย์ชาญชัย และอาจารย์อารีรัตน์ พงสยาภรณ์ ที่อำนวยความสะดวกในการทำวิทยานิพนธ์ และน้องบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาสุศึกษาและพลศึกษาที่ให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่าง ๆ คณะครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ให้ข้อมูลในการศึกษาวิจัยขั้นต้น คณะครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้ง 74 โรงเรียน และอีกหลายท่านที่ไม่สามารถกล่าวไว้ในนี้ได้ทั้งหมด ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเงิน 2500 บาท

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ นันทโททัย ขาวนวล และคุณสมพฤษ ขาวนวล ที่ให้ความอนุเคราะห์ในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่าง ๆ ด้วยดีมาตลอด

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณสิงห์โต เอกถาวรเจริญกิจ ที่สละเวลาให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจ และอำนวยความสะดวกต่าง ๆ จนวิทยานิพนธ์สำเร็จด้วยดี

คุณความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแด่คุณพ่อสมศักดิ์ คุณแม่สมนึก พรหมมาศ และครูอาจารย์ทุกท่านที่เคยอดรมสั่งสอนผู้วิจัยตลอดมา

จรัสศรี พรหมมาศ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย.....	4
	ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
	ข้อจำกัดในการวิจัย.....	5
	คำจำกัดความในการวิจัย.....	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	นโยบายด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสุขภาพ กรมสามัญศึกษา.....	7
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ.....	10
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ.....	15
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	20
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	20
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	21
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
	การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	23

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	26
5	สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	96
	สรุปผลการวิจัย.....	96
	การอภิปรายผลการวิจัย.....	101
	ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย.....	113
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	114
	รายการอ้างอิง.....	116
	ภาคผนวก.....	121
	ประวัติผู้วิจัย.....	142

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	27
2	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพโรงเรียน นักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	30
3	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพของนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	32
4	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมภาวะโภชนาการของ นักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร...	39
5	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการออกกำลังกายและ การเล่นกีฬาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.	43
6	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการนันทนาการเพื่อ สุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร....	46
7	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพจิต ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	48
8	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสวัสดิภาพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	51
9	จำนวนและค่าร้อยละของสภาพการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมวิชาสุขศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร.....	55
10	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า'เอฟ' ของปัญหาการจัดกิจกรรมที่ ส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยส่วนรวม ตามการรับรู้ของ ผู้ตอบแบบสอบถาม.....	61
11	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงาน ตามการรับรู้ของ ผู้ตอบแบบสอบถาม.....	64

12	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านบุคลิกภาพ ตามการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	67
13	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านงบประมาณ ตามการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม..	71
14	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ ตามการรับรู้ของ ผู้ตอบแบบสอบถาม.....	73
15	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงาน ตามการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	75
16	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านบุคลิกภาพ ตามการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	80
17	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านงบประมาณ ตามการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	84
18	การเปรียบเทียบปัญหาการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ ตามการรับรู้ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	91